

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ การแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ จำนวน 18 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ความเป็นมา

ในสภาพปัจจุบันประชาชนต้องประสบปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น แต่รายได้ที่หาเลี้ยงครอบครัวไม่เพียงพอจากรายจ่าย เกิดปัญหาการกู้หนี้ยืมสิน และปัญหาการว่างงาน หนทางหนึ่งของการพัฒนาชุมชน คือ การส่งเสริมอาชีพ และให้ความรู้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในชุมชน เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางปฏิบัติตน โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดปัญหาการว่างงานปัจจุบันมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ การจัดการทรัพยากรครอบครัวเกษตรกรและชุมชนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้ เป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

การแปรรูปสมุนไพร คือ การเปลี่ยนแปลงสถานะของสมุนไพร ให้ แตกต่างไปจากเดิม เพื่อประโยชน์ในการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น สมุนไพรหลายชนิด และมีสรรพคุณทางยาที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษารูป รส กลิ่น สี และชื่อสมุนไพร จึงเป็น ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพื่อให้การแปรรูป สมุนไพรมีคุณภาพดี ตลอดจนการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพใกล้เคียงผลิตภัณฑ์เดิมมากที่สุด เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางประเภทไม่สามารถคงสภาพอยู่ได้นาน การแปรรูป จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการแปรรูปคงไว้ซึ่งคุณค่าและสรรพคุณที่ดีของพืชสมุนไพร

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนและตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ จึงได้จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ จำนวน 18 ชั่วโมง ขึ้น เพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในตำบลให้สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพ พัฒนาอาชีพ

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ เพื่อให้มีรายได้เสริมจากอาชีพหลัก

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ
2. เพื่อให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย
3. เพื่อให้มีรายได้เสริมจากอาชีพหลัก

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและมีสินค้าผลิตภัณฑ์ของตนเอง และต้องการพัฒนาอาชีพด้านบรรจุภัณฑ์

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี 6 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 12 ชั่วโมง

รวม จำนวน 18 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	การทำสบู่สมุนไพร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุอุปกรณ์ สบู่ไพรแต่ละชนิดที่ใช้ในการทำสบู่ได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนต่างๆของการทำสบู่ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสบู่ไพร <ul style="list-style-type: none"> - สรรพคุณของสบู่ไพรแต่ละชนิด - ประโยชน์ของสบู่ไพร 2. วัตถุดิบและสบู่ไพรที่ใช้ในการทำสบู่ 3. ขั้นตอนในการทำสบู่แบบก้อน 4. ขั้นตอนในการทำสบู่สมุนไพรแบบสบู่เหลว 5. ช่องทางการจัดจำหน่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสบู่ 2. วิทยากรบรรยายพร้อมสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงของขั้นตอนการทำสบู่ 	2	4
2	การทำยาต้มสมุนไพร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วัสดุอุปกรณ์ในการทำยาต้มสมุนไพร 2. ขั้นตอนการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องวัสดุอุปกรณ์และสบู่ไพรแต่ละชนิดที่นำมาใช้ทำ 	2	4

		2.เพื่อให้ผู้เรียนบอก ขั้นตอนการแปรรูป สมุนไพรเพื่อสุขภาพได้		ยาตมสมุนไพร 2.วิทยากรบรรยาย พร้อมสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ของขั้นตอนการ ทำยาตมสมุนไพร		
3	การทำยาหม่อง	1.เพื่อให้ผู้เรียนบอก วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำยาหม่อง สมุนไพรได้ 2.เพื่อให้ผู้เรียนบอก ขั้นตอนของการทำยา หม่องสมุนไพรได้	1.วัสดุอุปกรณ์ในการ ทำยาหม่องสมุนไพร 2.ขั้นตอนและการ คัดเลือกสมุนไพรใน การทำยาหม่อง	1.วิทยากรบรรยายให้ ความรู้เรื่องวัสดุ อุปกรณ์สมุนไพรแต่ละ ชนิดที่ใช้ทำยาหม่อง สมุนไพร 2.วิทยากรบรรยายและ สาธิตแล้วให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติจริงขั้นตอนการ ทำยาหม่องสมุนไพร	2	4

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม ประกอบด้วย

1. เอกสาร ได้แก่ ตำรา/หนังสือ/วารสาร/ใบความรู้/ใบงาน
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต
3. สื่อบุคคล ได้แก่ วิทยากรจากสี่ธรรมชาติ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและทักษะความสามารถในการปฏิบัติ
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติ ผลงานที่มีคุณภาพและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. มีผลงานชิ้นงานผ่านหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

วุฒิบัตรออกสถานศึกษา

การเทียบโอน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551
ในสาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง